

Spisak najvećih poreskih dužnika

Hladno predjelo

Pošto su na listi sto najvećih dužnika najzvučnija imena preduzeća u stečaju i već prežaljene banke, javnost će morati da sačeka na proširivanje spiska na 500 najvećih koji će, možda, dati realniju sliku o najvećim neplatishama

Olivera Bojić (olivera.bojic@emg.rs)

Prema listi 100 najvećih poreskih dužnika koje je objavila Poreska uprava, najveći dužnici te institucije su firme za koje su mnogi i zaboravili da postoje. Tu su već prežaljene banke Beobanka, koja duguje 24,07 milijardi dinara, Investbanka (18,13 milijardi), Astrabanka (15,64 milijarde), ali i smederevski Sartid... U tom društvu, na iznenađenje mnogih, gotovo da nema velikih javnih preduzeća, sa izuzetkom Javnog preduzeća za podzemnu eksploataciju uglja. Da li to znači da te firme uredno namiruju svoje obaveze? Na to pitanje, u Poreskoj upravi odgovaraju da će do kraja meseca objaviti sledećih 500 dužnika po redosledu. Taj organ ubuduće mora da objavljuje kvartalno liste dužnika kojih, kako se procenjuje, ima blizu 100.000.

"Ko će se naći na listi, videćemo", zagonetno odgovaraju iz te institucije. Moguće je da im treba više vremena da dobro prečesljaju spiskove, kako se opet ne bi omakla greška, kao što je bio slučaj sa Gradom Beogradom, kome se direktor Poreske uprave, Dragutin Radosavljević,

javno izvinio jer je uprava greškom stavila prestonicu među najveće neplatise poreza. Potom su se pobunili i neki direktori privatnih kompanija, a Radosavljević je pozvao sve koji smatraju da su omaškom dospeli na listu da se jave kako bi Uprava ispravila nepravilnosti. Ekonomista Ivan Nikolić veruje da izveštaj koji je prvi put trebalo da pokaže ko su poreski dužnici nije tek tako napravljen i da "ako im je promakla takva greška onda to ukazuje na probleme koje očigledno imaju u svom radu".

Stotinu najvećih dužnika duguje 220 milijardi dinara državi, a spekuliše se da će sa budućim spiskovima dugovanja privrede i građana dostići čak 700 milijardi dinara.

Na postojećem spisku najvećih poreskih dužnika, nalaze se uglavnom preduzeća u postupku stečaja i restrukturiranja, dok je aktivnih firmi svega petina.

Objavljivanje imena najvećih poreskih dužnika stručna javnost je ocenila kao veoma dobar inicijalni potez Poreske uprave, ali kako su među dužnicima uglavnom objavljene firme u steča-

ju (što znači da će se od većine preduzeća po svoj prilici naplatiti samo simboličan iznos), mnogi su mišljenja da se diglo mnogo buke, a da će izostati rezultati.

Zbog toga je bitno da se dugovi neaktivnih firmi evidentiraju odvojeno od kompanija koje redovno posluju, jer ovako inicijativa da se objave dužnici postaje, po oceni poreskih stručnjaka, farsa koja zapravo skriva realnu sliku neplaćenih obaveza.

Na spisku preduzeća se od zvučnijih imena nalaze Simpo, Zastava automobili, Zastava oružje, Niš ekspres, Industrija mašina i traktora, Industrija motora Rakovića, Rudarsko-topioničarski basen Bor... Kad je reč o pojedincima, tri najveća preduzetnika duguju po oko 160 miliona dinara, a to su Miodrag Jerinić, firma Metalijum, Jelena Ivanović, Helena Grand, i Slavica Ilić, Beni. Na čelu liste fizičkih lica su Novica Jovanović iz Leskovca, koji duguje 307 miliona, Mario Vujaklija iz Indije, 239 miliona, i Lazo Krvopić iz Žablja, 130 miliona.

Čuvena "zapovest" da svako mora da "plati porez i da umre" u Srbiji se izgleda odnosi samo na mala preduzeća i preduzetnike koji kažu da kad zakasne sa uplatom nameta, Poreska uprava ih već posle nekoliko dana obaveštava da imaju dugove koje moraju platiti. Zato je, kako kažu poslodavci, njima nemoguće da ne plaćaju poreze i doprinose godinama, kao što su to mogle pojedine firme sa spiska najvećih dužnika.

Znači li to, možda, da su oni koji godinama ne plaćaju svoje obaveze neka vrsta „belih medveda“ koji uživaju političku zaštitu? To pitanje će se još jednom postaviti i kad u februaru bude objavljen spisak građana koji su prijavili najveće iznose ličnog dohotka ostvarenog tokom godine, na koji plaćaju porez. Ili će se možda, ipak, za razliku od prethodnih godina, ovog puta na spisku naći i neki veliki privrednici, sportisti, estradne zvezde... ✕